

Nr. 4 Jaargang 4

VLINDERNIEUWS

Vlinderwerkgroep
Hesperia
natuurpunt

Vlinderwerkgroep HESPERIA
Nieuwsbrief april 2015
Nr. 4 Jaargang 4

Een woordje vooraf.

Beste vlindervrienden,

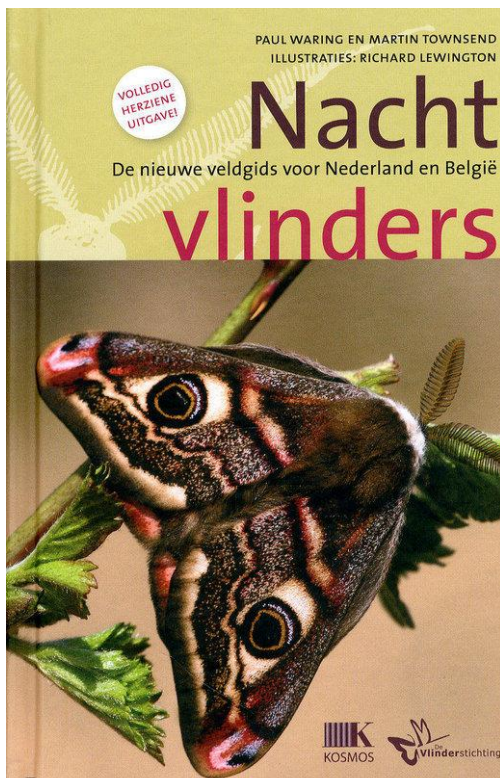
Op zaterdag 7 maart zijn we met drie personen naar het verre Wageningen gereden voor de landelijke dag van de Nederlandse vlinderstichting. Erg interessant, maar heel druk, zo'n kleine 700 mensen waren aanwezig. Het thema was 25 jaar vlinders tellen, iets wat jaren eerder in Groot Brittannië was ontstaan. Een werk van vele vrijwilligers, die jaar in, jaar uit monitoring routes lopen en hun waarnemingen noteren, verwerken en doorgeven.

Tot op heden wordt er, tot onze spijt, geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om ons nieuws, artikels of eventuele vragen toe te sturen via het centrale e-mail adres: hesperia2012@outlook.com

In de kijker.

Na uitputting van de vorige editie is er eindelijk de vernieuwde druk. Deze versie is helemaal herbekeken en bijgewerkt.

Nachtvlinders is een rijk geïllustreerd standaardwerk met meer dan 900 soorten macro-nachtvlinders die in Nederland en België voorkomen. Nachtvlinders hebben een minder opvallend uiterlijk dan dagvlinders, maar dat wil niet zeggen dat ze minder mooi zijn. De veldgids Nachtvlinders toont hun grote verscheidenheid met prachtige, zeer gedetailleerde tekeningen en geeft uitgebreide informatie over determinatie, gelijkende soorten, vliegtijd en voorkomen. Kortom, dit is het standaardwerk over nachtvlinders.

Productspecificaties

Auteur	Paul Waring, Martin Townsend
Redactie	Jippe van der Meulen, Wim Veraghtert, Dick Groenendijk
Illustrator	Richard Lewington
Soort	Met illustraties
Taal	Nederlands
Vertaald door	Mathilde Groenendijk
Afmetingen	33x223x148 mm
Gewicht	1,05 kg
Druk	1 ^{ste}
ISBN10	9021559226
ISBN13	9789021559223

Volgende activiteiten.

Zondag 12 april gaan we op zoek naar de eerste voorjaarsboden in de Wateringen. Samenkomst om 13:45h aan het Waterinhuis te Lommel-Kolonie, Oude maai 80 te Lommel-Kolonie. Vertrek van de wandeling voorzien om 14:00h.

Op zaterdag 9 mei staat er een daguitstap op het programma naar de Oostkantons. Hier gaan we wandelen in de buurt van Rocherath, in de hoop om er de blauwe vuurvlieder te zien. Ook voor deze uitstap dient ingeschreven te worden, zodat we weten met hoeveel auto's we naar ginds moeten rijden. Let wel, deze uitstap gaat enkel door bij mooi weer. Inschrijven voor 26 april via hesperia2012@outlook.com

Zaterdag 30 mei gaan we op zoek naar de veldparelmoervlieder. Samenkomst om 14:00h bij zaal de Heidegalm, Kanaalstraat te Lommel-kerkhoven.

Met vlinderrijke groeten,

De Hesperiamedewerkers

P.S. De buitenactiviteiten zijn weersgevoelig dus gelieve bij twijfel contact op te nemen via:

hesperia2012@outlook.com

foto voorblad: boomblauwtje

Blauwtjes - *lycaenidae*

Van de groep der blauwtjes zijn er maar enkele soorten die bij ons voorkomen. Twee soorten die bijna overal voorkomen zijn:

- Boomblauwtje
- Icarusblauwtje

Verder zijn er nog enkele die heel plaatselijk voorkomen:

- Gentiaanblauwtje
- Heideblauwtje

Boomblauwtje - *celastrina argiolus*

Het boomblauwtje behoort tot de blauwtjes zonder oranje. De bovenkant van de vleugels van de mannetjes is lichtblauw met smalle zwarte rand, terwijl die bij de vrouwtjes lichtblauw met een brede zwarte rand is. De onderkant van de vleugels is zilvergrijs met kleine zwarte stippen. Het vlindertje begint reeds te vliegen van half april tot ongeveer eind augustus, met een kleine onderbreking in de zomer. Het is een zeer zenuwachtig vlindertje dat langsheen de planten of bomen vliegt, maar zelden gaat zitten.

Als waardplant verkiest het o.a. sporkenhout, klimop, hulst en kardinaalsmuts. Het komt in alle biotopen voor, zelfs tot in de steden

Icarusblauwtje - *polyommatus icarus*

Bij dit vlindertje is bij de mannetjes de bovenkant van de vleugels blauw en bij de vrouwtjes zijn ze bruin, met soms een blauwe schijn en hebben een oranje rand. Op de onderkant staan duidelijke zwarte stippen, veel dikker dan bij het boomblauwtje. Het icarusblauwtje is de enige van de blauwtjes met twee wortelvlekken op de onderkant van de voorvleugel.

De vliegtijd van het icarusblauwtje loopt van ongeveer midden mei tot half september, met een pauze in juli.

Graslanden zijn het biotoop voor het vlindertje, wat niet wil zeggen dat het niet in de tuin kan voorkomen. Het tegendeel. Vlinderbloemigen, vooral klaversoorten, zijn de favoriete waardplanten.

De beide voorgenoemde soorten zijn in Vlaanderen voorlopig nog niet bedreigd. Hetzelfde geldt voor de kleine vuurvlinder die verder besproken wordt. Het gentiaanblauwtje is een heel ander verhaal. Zonder gericht beheerswerk van het biotoop zou deze vlinder op de meeste plaatsen al lang uitgestorven zijn.

Gentiaanblauwtje - *phengaris alcon*

Dit vlindertje is van de familie van ‘Mierenblauwtjes’ (*maculinea*), d.w.z. dat de levenswijze van deze soorten voor een groot deel afhankelijk is van mieren. De rupsen van deze blauwtjes leven gedurende ongeveer 10 maanden in mierennesten. Ook de verpoppin vindt plaats in het nest. Elke soort mierenblauwtje heeft een bepaalde soort knooppieren (*myrmica*) nodig.

De rups van het gentiaanblauwtje parasiteert in de nesten van de bossteekmier, maar soms ook bij de ruwknoopmier of de rode steekmier. Het komt vooral voor in laag gelegen natte heide. Het zorgenkind van Ghis Palmans in het Hageven.

Andere soort van de in België voorkomende mierenblauwtjes is het tijmblauwtje. In het laatste nummer van natuur.blad (maart/mei 2015) geven ze deze vlinders, vanwege hun levenswijze, de naam koekoeksvlinder.

Vuurvlinders – *lycaenidae*

Net als de blauwtjes behoren de vuurvlinders tot de *lycaenidae*. Van de vuurvlinders is alleen de kleine vuurvlinder een veel voorkomend vlindertje dat we een beetje van dichterbij gaan bekijken. Ook de kleine pages, met o.a. de eikenpage, de bruine eikenpage en het groentje, behoren tot de *lycaenidae*, maar deze zullen we in een andere nieuwsbrief wel eens onder de loep nemen.

Kleine vuurvlinder - *lycaena phlaeas*

De bovenkant van de voorvleugel is oranje met zwarte onregelmatige vlekken en bruine rand. De onderkant is hetzelfde maar lichter van kleur. De achtervleugel is langs de bovenkant vooral bruin met een oranje band aan de buitenkant en langs de onderkant licht grijsbruin met vage stippen.

Men kan de vlinder overal aantreffen, maar vooral op droge, schrale graslanden en heide. De vliegtijd is van ongeveer midden mei tot half oktober, met een kleine pauze in juni. Als waardplant dienen vooral schapenzuring en veldzuring.

In Wallonië hebben we ook de blauwe, de rode, de bruine en de violette vuurvlinder. Hierbij zijn er die wel op de kleine vuurvlinder lijken, maar een geoefend oog of een foto kunnen al vlug het verschil aantonen. Vrij zeldzaam zijn de grote vuurvlinder en het morgenrood.

Bronnen:

Veldgids dagvlinders

Nederlandse vlinderstichting

Wikipedia

Foto's:

Jean-Pierre